

Uutiskirje Jäsenille

N:o 21 (61) * Maanantaina 22. marraskuuta 2010
Toimittanut Juhani Haapasaari

Edustajiston syyskokous

IAU

IAU:n edustajisto kokoontui perjantaina 19. marraskuuta hallintokautensa viimeiseen sääntömääräiseen syyskokoukseen. Kokous keskittyi liiton ensi vuoden toiminnan ja talouden arviointiin sekä päätti seuraavan hallintokauden 2011 - 2015 rakenteista.

Jäsenet ja jäsenmaksu

IAU:n tehtävänä on jäsentensä työ- ja palkkaehtojen sekä yleisten taloudellisten, sosiaalisten ja oikeudellisten etujen parantaminen. Jäsenten toimeentulon muutokset ovat riippuvaisia paitsi toteutettavista palkankorotuksista ja kulluttajahintojen muutoksista, myös työllisyyskehityksestä. Lähinnä viime vuonna tehdyt lomautukset ja irtisanomiset ovat heikentäneet alamme työllisyyttä. Ensi vuonna työllisyyskehitys kääntyy positiiviseksi, ellei suuria raken-

Jatkuu seuraavalla sivulla...

IAU:lta tukea SLSY:lle

IAU

Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys SLSY ry on antanut Finnairin ja Blue1:n matkustamohenkilökunnan töitä koskevan lakkovaroituksen. Mikäli lakko alkaa tiistaina 30. marraskuuta kello 13:00, IAU aloittaa samanaikaisesti tukitoimeen lentoliikenteen maapalveluja koskevan ylityökiellon.

Sovittelu alkoi lauantaina

SLSY ja Palvelualojen Toimialaliiton välinen työriidan sovittelu uuden matkustamohenkilökunnan työehtosopimuksen aikaansaamiseksi alkoi lauantaina 20.11. valtakunnansovittelija **Esa Lonkan** johdolla. Ala on ollut sopimuksettomassa tilassa huhtikuun lopusta alkaen, jolloin edellinen työehtosopimus päättyi.

SLSY:n mukaan työnantaja-puoli on osoittanut neuvotteluhaluuttomuutensa hankaloitettavalla ja viivyttämällä monin tavoin neuvottelujen kulkua.

Samalla se on esittänyt mittavia heikennyksiä matkustamohenkilökunnan nykyisiin työehtoihin, ennen kaikkea työaikoihin.

IAU:n tuki

Myötävaikuttaakseen SLSY:n pyrkimyksiin saavuttaa jäsenilleen kohtuulliset työehdot, IAU jättää hallituksensa päätöksen mukaisesti tänään valtakunnansovittelijalle ilmoituksensa tukitoimistaan. Jos SLSY:n toimeenpanema lakko alkaa tiistaina 30.11. kello 13:00, IAU aloittaa samanaikaisesti alkavan lentoliikenteen kaikkia maapalveluja koskevan ylityökiellon.

SLSY:n lakon alkaminen joutaisi myös IAU:n hallituksen kokoontumiseen ylimääräiseen kokoukseen 30.11. Harvittavaksi tulisi tuolloin tukitoimien laajentaminen.

-

Edustajiston syyskokous

...jatkoa edelliseltä sivulta.

teellisiä järjestelyitä alallamme tapahtu.

IAU:n ammattiosastojen yhteenlaskettu kokonaisjäsenmäärä on kääntynyt kuluvan vuoden aikana kasvuun. Lokakuun lopussa kokonaisjäsenmäärä oli 3 647, jossa nousua vuoden alusta 1,8 %. Jäsenmaksua maksavien jäsenten määrä nousi samaan aikaan 2,2 %. Näillä perusteilla edustajisto päätti säilyttää ammattiosastojen liittojäsenmaksun tämän vuoden tasolla eli 1,25 %.

Edustajisto

Liittoa koskevissa asioissa korkein päätäntävalta on edustajistolla. Hallintokauden 2007 - 2011 viimeinen sääntömääräinen edustajiston kokous pidetään huhtikuun 15. päivänä 2011.

Liiton ammattiosastot valitsevat jäsenet uuteen edustajistoon kaudelle 2011 – 2015. Uuden edustajiston paikat varsinaisten jäsenten ja yleisvarajäsenten osalta jakautuvat seuraavasti:

Siviililentoliikenteen työntekijät SLT ry (012) 7 +1;

Ilmailutekniikan Ammattiyhdistys ITA ry (001) 6+1;

Suomen Siviililentoliikennevirkaileijoiden Liitto SSL ry (010) 3+1;

Ilmailualan Maapalvelutyöntekijät ILMA ry (007) 3+1;

Insta RepAir ry (003) 1+0.

Ammattiosastojen vaalivaliokunnat tulevat pyytämään ehdokasnimiä edustajiksi ja edustajiston yleisvarajäseniksi erillisillä ammattiosaston jäsenet tavoittavilla ilmoituksilla.

Valitsijayhdistyksen voi perustaa vähintään kymmenen ammattiosaston jäsentä.

Hallitus

Ammattiosastojen valitsema uusi edustajisto kokoontuu vaalikokoukseen toukokuun 20. päivänä, jossa valitaan hallintokauden 2011 - 2015

- edustajiston jäsenten keskuudesta edustajiston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja;
- liiton puheenjohtaja;
- liiton varapuheenjohtaja;
- liittosihteeri;
- hallituksen muut varsinaiset jäsenet ja lisäjäsenet;
- tilintarkastaja ja varatilintarkastaja;
- vaalivaliokunta.

Toimisto

Liiton toimiston kokoaikaisen henkilöstön määrä on kuusi työntekijää myös vuonna 2011. Toimistossa työskentelevät nykyinen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja liittosihteeri luottamustoimisina kesäkuun loppuun saakka. Edustajiston vaalikokouksen valitseman uuden puheenjohtajiston toimikausi alkaa kokouspäivä-

nä 20. toukokuuta. Kolmen toimihenkilön - sopimussihteerin, työympäristösihteerin ja taloussihteerin - työsuhteet ovat toistaiseksi voimassa olevia.

Luottamushenkilöt ja valiokunnat

Liiton toiminnassa korostuu sopimusten ja lakien valvonta työehtosopimuksen ollessa voimassa. Työpaikoilla tapahtuvan valvonnan keskeisin ryhmä ovat työntekijöiden keskuudestaan valitsemat luottamushenkilöt. Heistä pääluottamusmiehet ja työsuojeluvallatutut ovat suorassa toimintasuhteessa liittoon. Suurilla työpaikoilla merkittävä asema on myös työalueiden luottamusmiehillä ja työsuojeluasiamiehillä. He toimivat ammattiosastojen alaisuudessa.

Nykyinen luottamusmieskausi päättyy tammikuussa ja uusi kaksivuotinen luottamusmiesten toimikausi käynnistyy helmikuun alusta. Valinnat seuraavan kaksivuotiskauden luottamusmiehiksi tapahtuvat pääosin tammikuun aikana.

Edunvalvontavaliokunta

IAU:n suurin valiokunta, edunvalvontavaliokunta, koostuu kahdesta jaoksesta – pääluottamusmiesjaoksesta ja työsuojeluvallatutettujen jaoksesta. Valiokunnan kokouksiin saavat kutsun kaikki pääluot-

Jatkuu seuraavalla sivulla...

Edustajiston syyskokous

...jatkoa edelliseltä sivulta.

tamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut. Valiokunnan kokousten alkuosa on varattu yhteisille asioille, jonka jälkeen siirrytään jaoskohtaiseen työskentelyyn. Edunvalvontavaliokunnalle on suunniteltu kymmenen kokousta vuodeksi 2011, joista maaliskuun kokoukseen osallistuvat myös työalueiden luottamusmiehet ja työsuojeluasiamiehet.

Oikeusapuvaliokunta

IAU myöntää harkintansa mukaan oikeusapua ammattiosastojen esityksestä yksittäisille ammattiosastojen jäsenille työsopimussuhteeseen tai ammattiyhdistystoimintaan liittyvissä asioissa. Jäsenten oikeusapuun liittyviä kysymyksiä arvioidaan IAU:n hallituksen lisäksi oikeusapuvaliokunnassa. Valiokunnan kokouksiin osallistuu lakimies Lakiasiaintoimisto Kasanen & Vuorinen Oy:stä, jonka kanssa liitolla on yhteistyösopimus.

Työsuhteita koskevat erimielisyydet ovat olleet kasvussa, joten oikeusapuvaliokunnan oletetaan olevan suhteellisen työllistetty myös ensi vuonna.

Vaalivaliokunta

Vaalivaliokunnan merkittävin tehtävä vuonna 2011 on käynnistää työsuojeluvaalien järjestelyt syksyllä. Työsuojeluvaltuutettujen ja -asiamiesten

kaksivuotinen toimikausi päättyy ensi vuoden lopussa.

Kuljetusliittojen yhteistyöprojekti jatkuu

Edustajisto päätti syyskokouksessaan 21.11.2008 osallistumisesta kuljetusliittojen yhteistyön tiivistämisen jatkovalmisteluihin. Tällä hetkellä projektissa ovat IAU:n lisäksi mukana Auto- ja Kuljetusalan työntekijäliitto AKT, Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU, Suomen Merimies-Unioni SMU, Veturimiesten liitto ja Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttyyhdistys SLSY. Projektin vetäjänä toimii ministeri **Lauri Ihalainen**.

Projektissa valmistellaan uuden kuljetusliiton perustamista nykyisten liittojen vaihtoehdoksi. Uusi yhteinen liitto pohjautuisi sektorimalliin, jossa IAU:n ja SLSY:n nykyiset sopimusalat yhdessä AKT:n nykyisen matkatoimistoalan kanssa muodostaisi yli 7 000 jäsenen ilmailualan sektorin. Muut sektorit olisivat autoliikennesektori, satama- ja huolintasektori, merenkulun sektori, postialan sektori ja rautatieliikennesektori.

Mikäli hankkeessa mukana olevat liitot hyväksyvät projektin päätyttyä esityksen uuden liiton perustamiseksi, se ajoittuisi vuosien 2013 - 2014 taitteeseen niin, että uusi liitto voisi aloittaa toimintansa vuonna 2014.

IAU tavoite projektissa on olla mukana tutkimassa vaihtoeh-

toa, onko liiton perustehtävä - jäsenten työ- ja palkkaehtojen sekä yleisten taloudellisten, sosiaalisten ja oikeudellisten etujen parantaminen - nykyistä tehokkaammin järjestettävissä ja toimintaympäristön mahdolliset muutokset paremmin huomioon ottavaksi. Samaan aikaan IAU:n on kuitenkin huolehdittava myös itsenäisten toimintaedellytysten säilymisestä sellaisina, että päätettäessä aikanaan uudesta kuljetusliitosta, aitona vaihtoehtona säilyy myös toiminnan jatkaminen itsenäisenä liittona.

Viestintä

Viestintään ei ole suunniteltu muutoksia ensi vuodelle. Liiton pää-äänenkannattajana jatkaa Unioni -lehti kuudella vuosittaisella numerollaan. Ajankohtaistiedote Uutiskirje Jäsenille toimitetaan tarpeen mukaan. Liiton internet -sivut seuraavat sekä liiton omia että yleisempää kiinnostusta herättäviä työmarkkinoiden asioita ja ilmiöitä.

Talous

Liiton tulot pohjautuvat pääosin ammattiosastojen maksamaan liittojäsenmaksuun. Ennuste talouskehityksestä ja sen vaikutuksista Suomen lentoliikenteeseen sekä alan työllisyystilanteeseen on varovaisen myönteinen. Liiton maksa-

Jatkuu seuraavalla sivulla...

Edustajiston syyskokous

...jatkoa edelliseltä sivulta.

vien jäsenten määrän oletetaan säilyvän ensi vuonna tämän vuoden tasolla.

Menorakenne säilyy tämän vuoden kaltaisena. Liiton menojen suurin kuluerä ovat henkilöstökulut. Vuonna 2011 henkilöstökulujen muutos vuoden 2010 tasoon nähden riippuu työehtosopimuksella keväällä 2011 sovittavien palkankorotusten tasosta. Muut menoerät, kuten ostopalvelut, muuttuvat yleisen kustannustason myötä.

Liitolla ei ole ensi vuonna velkoja. Sillä on kuuden prosentin omistusosuus kuljetusliittojen toimitiloista (AKT, PAU, SMU ja Veturimiesliitto) ja sen kiinteä omaisuus säilyy ennallaan. Liiton omistuksessa oleva Elimäenkadulla sijaitseva ja vuokrattu toimistotila on sidottu työtaistelurahastoon.

Alustavassa arvioissa vuoden 2011 tilikauden tulos tulee olemaan pienempi kuin tänä vuonna, mutta kuitenkin selvästi ylijäämäinen. Laskelma pohjautuu oletuksiin, että maksavia jäseniä on keskimäärin 2 950, ammattiosastojen liittojäsenmaksu on 1,25 prosenttia ja henkilöstökulut muodostuvat liiton toimiston nykyisen henkilökuntarakenteen pohjalta.

Päivän kommentti

Taannoin lainasin päivän kommenttina entisen työkaaverini arkista sitaattia, "Päivällä taistellaan leivästä, yöllä lihasta". Ottamatta kantaa edelleenkaan sitaatin jälkimmäiseen osaan, en malta olla tekemättä vertailua alkuosan ja ilmailualan työmarkkinoiden yhtäläisyyksistä tänä syksynä.

Finnair Oyj:n hallitus nimeää vuosittain palkansaajistaan avainhenkilöt sekä heidän kannustinjärjestelmänsä enimmäispalkkiot peruspalkan päälle. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu tällä hetkellä 75 henkilöä ja heille vuodelta 2010 osakeina maksettavien palkkioiden enimmäismäärä on noin 670.000 osaketta. Mahdolliset palkkiot maksetaan keväällä 2013 Finnair Oyj:n osakeina ja rahana. Rahaosuus vastaa useimmissa tapauksissa palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Kannustinpalkkiojärjestelmää sen tarkemmin analysoimatta on selvää, että avainhenkilöiden mahdollisuudet kannustinpalkkioihin pienenevät sen myötä, mitä paremmat työehdot esimerkiksi IAU tai SLSY onnistuvat jäsenilleen saavuttamaan.

Vaikka Palvelualojen Toimialaliitto neuvottelee työehtosopimuksista, varsinainen valta

työnantajaliitossa on edelleen Finnairilla ja sitä kautta sen avainhenkilöillä. Pienellä osalla avainhenkilöistä on näkyvä osa työehtosopimusneuvotteluissa, mutta useimmat päätösvaltaiset avainhenkilöt pysyttelevät kaapeissaan neuvottelujen ajan.

IAU:n ja Palvelualojen Toimialaliitto ajautuivat työriitaan, kun "liittojen välisissä" työehtosopimusneuvotteluissa ei päästy yhteisymmärrykseen työntekijöiden työehdoista. Riita selvisi valtakunnansovittelijan avulla, mutta seuraava työriita odottaa jo nurkan takana. Työriidan osapuolista toinen on vaihtunut, IAU:n tilalla on SLSY. Palvelualojen Toimialaliitto jatkaa edelleen kehässä.

Finnairin osakkeen tämän hetken kurssilla 670.000 osaketta irtoaisi noin 3,5 miljoonalla eurolla. Samalla vuotuisella summalla olisi sekä IAU:n että SLSY:n työtaisteluvaroituksilta vältytty. Mutta ei vältytty, sillä taistelu leivästä käy kiivoana myös kaapeissa. Päivän kommentti onkin tällä kertaa Ilta-Sanomista otettu lainaus Finnairin toimitusjohtaja **Mika Vehviläisen** sanomana:

"Meidän ihmiset ovat tehneet hirveästi töitä tuloksen eteen. Sääli, että tämä työ valuu hukkaan, kun lähdetään rettelöimään työmarkkinoille. Emme ole tyytyväisiä sopimukseen. Se tulee nostamaan työn hintaa."